

OBRRTNI VESTNIK

Strokovni list za pouzdigost in napredek obrtništva dravske banovine.

„OBRRTNI VESTNIK“

Izhaja tedensko in sicer vsak
petek ter stane:celoletno Din 40—
polletno Din 20—
posamezna številka . . . Din 1—GLASILO OKROŽNIH ODBOROV,
OBRRTNIH ZDRUŽB IN OBRRTNIH DRUŠTEV DRAVSKE BANOVINE

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 9.

Nefrankirani dopisi
se ne sprejemajo. Rokopisi se ne
vračajo. Ponatiski dovoljeni le z
navedbo vira.Štev. pri poštni hranilnici,
podružnici v Ljubljani 10.860.

XV. letnik.

V LJUBLJANI, dne 5. novembra 1932.

Štev. 44—45.

Kako daleč smo res prišli?

PIČMANOVI PRISTAZI ločenih zbornic nam očita grehe, ki jih sami delajo. Namesto, da bi pometali pred svojim pragom, pa se drže kot smo že omenili po načrtu »primite tatu«, češ, da tako zvalijo krivdo na drugega, sami pa seskrijejo.

Odgovor na klevete in obrekovanja

Potvarjanje obrtniških podpisov

V zadevi članka pod istim naslovom v Pičmanovem časopisu smo se obrnili na g. dr. Koceta, ki nam je dobesedno izjavil: »Pozivam g. Hrastelja, da zaradi stvari in zaradi resnice priobči pisma, ki mi jih je baje pisal, kajti on trdi gorostasno neresnico, ako izjavlja, da je meni ponovno pisal. Nikoli v svojem življenju nisem prejel od g. Hrastelja nikakega pismenega, niti ustme-

nega sporočila. Tudi sam nisem nikoli g. Hrastelju ničesar pisal ali sicer kaj sporočil. Telefonski pogovor, na katerega se on, kakor tudi vsakdo drugi lahko poziva, pa je razjasnjen. Razjasnjena pa niso pisma in pozivam g. Hrastelja ponovno, da resnici na ljubo in tako je značajan, prizna, da midva nisva bila nikoli v kaki pismeni ali ustmeni zvezi.«

Izjava

Podisani Franc Radovan, ključavničarski mojster v Št. Jerneju izjavljam, da sem slej ko pred odločen pristav skupne zbornice, kar tudi ostanem.

Glede članka: »Kdo ne more več biti zastopnik malega obrtnika« pa izjavljam, da sem dne 9. oktobra t. l. na podlagi članka v »Obrtnem Vestniku«: »Da se poznamo«, v katerem se trdi, da je gospod Pičman, industrijec, v razgovoru s članom uredništva »Obrtnega Vestnika« poudaril, da bom v tem smislu poslal »Obrt. Vestniku« dopis.

Tudi smo o smislu in vsebini tega dopisa govorili. — Omenjeni članek je izšel popolnoma v smislu naših razgovorov. Izjavo pa, ki jo je diktiral gospod Pičman dne 28. t. m. in ki jo je pisal g. Kunstler kot odgovorni urednik »Obrtnika«, sem pa podpisal v zmoti.

Nočem, da bi se moje ime zlorabljal z izjavo, ki sem jo dal v zmoti in katere nisem niti pisal niti narekoval, nego samo podpisal in še to samo pod vplivom, da mi sicer grozi tožba zaradi odstavka, kjer se govori o ovadbi na bivšega ministrskega predsednika Živkovića.

Izjavljam, da sem — in to lahko dokažem pismeno in s pričami — poslal še pravočasno odgovornemu uredniku »Obrtnika« g. Kunstlerju preklic omenjene izjave, katero je on sam in ne jaz pisal, in sem obenem zabranil ter prepovedal, da se objavi.

Št. Jernej, dne 31. oktobra 1932.

Franc Radovan, lastnoročno.

*

Pripomba uredništva:

Kljub prepovedi g. Radovana je priobčil torej Pičmanov list izjavo, ki sta jo vzela Pičman in Kunstler, in ki jo je kot razvidno g. Radovan pravočasno in močasto preklical. S tem je Pičmanov časopis sam zagrešil po paragrafu 65 tiskovnega zakona — torej, kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade. Vsak obrtnik pa naj presodi sam, kako se takemu postopanju pravi in kako ime zaslužijo ljudje, ki take izjave okrog pobirajo. To je baš protiobrtniško delo! Vsak naj bere tu podano izjavo g. Radovana in izjavo g. Hrastelja v Pičmanovem časopisu, pa bo sodil, kako brez vsake podlage je nesramno podtikanje Pičmanovega časopisa.

Izjava

Jaz sem dal objaviti članek »Slovenski obrtniki bodimo si na jasnem«, ki nam je bil podtaknjen od pristašev ločenih zbornic.

Podpisani Hočevar Lojze, poročevalec in pomožni urednik »Obrtnega Vestnika« sem telefoniral g. Hrastelju dne 8. oktobra 1932, stvar je prišla tako-le:

Dr. Koce mi je rekel ob priliki občnega zbora Mizarске zadruge v Celju, kjer sem ga v Ljubljani na kolodvoru vprašal za poročilo o poteku tega občnega zbora, da je podal g. Hrastelja iz Laškega kot zadnji govornik zelo energično izjavo za skupno zbornico in sem si to izjavo dobesedno zapisal. Ime g. Hrastelja kakor tudi izjava mi je ostala prav živo v spominu, zaradi tega, ker sem g. dr. Koceta vprašal, ali naj jo priobčim, pa mi je dr. Koce že takrat rekel: Če tudi je to g. Hrastelja na občnem zboru izjavil javno, vendar je ne smete priobčiti razen, če bi to sam g. Hrastelja želel. Dne 6. t. m. mi je neznan moški srednje postave govoreč ljubljansko narečje prinesel članek, ki je bil s strojem pisan in nad njem je bil napis Hrastelja Peter, mizar Laško. Dotičnik mi je rekel, da bi najraje dal članek g. Rebeku, ker ga pa ne more najti, ga je dal meni.

Ker se je pa meni sumljivo zdelo, da je ime in priimek g. Hrastelja sicer natiskan, da se pa ni podpisal, sem smatral za potrebno, da pokličem na telefon g. Hrastelja Petra, kjer sem se uvodoma takoj skliceval na g. dr. Koceta in sem istega parkrat omenil. G. Hrastelju sem nato prebral vse članek in sicer dobesedno ter ga vprašal, ali je res Vaša volja, da se ta članek z Vašim podpisom priobči, nakar sem dobil sledeči odgovor:

»Brez nadaljnjega, samo popravite, če bi bilo kaj proti paragrafom«. Baš iz teh besed sem sklepal, da je g. Hrastelja pisal in sem mirne duše dal to objaviti v časopisu. Vzajem sedaj na znanje izjavo g. Hrastelja, da članka on ni pisal, niti podpisal, a njegove telefonske izjave, da se strinja z objavo in njegovim podpisom, pa ne morem vzeti nazaj. O tem, da bi ga prosil ali rotil, ni govora in je to direktno neresnično.

Omenjam še, da sem poklical na telefon g. Hrastelja v ponedeljek 31. okt. 1932, ko sem izvedel o njegovem postopanju. Hotel sem mu telefonično vse razložiti in mu tudi tukaj takoj uvodoma omeniti, da dr. Koce ni pisal tega članka, ampak da je bil članek poslan g. Rebeku, pa sem ga dobil kakor že omenjeno jaz. Toda kakor me je g. Hrastelja dne 8. oktobra 1932 poslušal, da sem mu prebral cel članek in sicer samo ta članek, me pa sedaj niti poslušati ni hotel, da bi mu vse razjasnil. O tem, da bi jaz govoril, odnosno zamenjal članek g. Radovana s tem člankom, ki je nosil naslov: »Slovenski obrtniki bodimo si na jasnem« pa ni niti govora in je to čisto izmišljeno, kajti prebral sem g. Hrastelju samo ta članek. Jaz sem le telefonično vprašal g. Hrastelja, ali je že dobil v roke »Obrtni Vestnik« in ali je bral članek »Da se poznamo«, kjer smo povedali, da je g. Pičman industrijec in trgovec ne pa obrtnik, na kar mi je odgovoril, da je to bral in da je prav. O g. Radovanu ali o kakem drugem članku nisem prav nič govoril in je direktno neresnica, ako kdo to trdi. To je jasno tudi zaradi tega, ker sem poročilo od g. Radovana dobil podano šele dne 9. okt. zvečer, kar s pričami in dokazi lahko razjasnim.

Ako bi bil g. Hrastelja res stvar in iskren, potem bi on, ako ni hotel pristati na članek, lahko to sporočil bodisi dr. Kocetu, ako ga je imel na sumu, ali pa uredništvu »Obrtnega Vestnika«. Gola neresnica je kar trdi g. Hrastelja, da se je telefonski pogovor vršil z njim dne 12. oktobra, pač pa je res, da se je telefonski pogovor vršil dne 8. oktobra, kar dokazuje poštna uradna knjiga. Torej je imel Hrastelja celih 13 dni časa, da bi nam lahko sporočil, na kakršenkoli način svoje premišljeno mišljenje. Da govori g. Hrastelja neresnico, ko pravi, da se ga je rotilo in prosilo, je jasno že zaradi tega, ker vsakdo vendar ve, da ni nihče tako nespameten, da bo na kaj takega koga šilil. Še manj pa bo kdo šilil neznanu osebo. Tembolj jasno pa je, da ne bi članka priobčil, če bi nam on sploh kaj pismeno sporočil. Take nepredvidnosti vendar noben človek ne napravi, da bo delal s silo, ker to pove vsakemu že zdrava pamet.

Očividno mi je peklenska hudobija pristašev ločenih zbornic to stvar podtaknila, kar pa bo preiskava kmalu razčistila.

G. dr. Koceta pa tukaj javno prosim, da mi oprusti, če je zaradi mene prišlo njegovo ime v tej stvari po nepotrebem v zvezo.

LOJZE HOČEVAR, l. r. Ljubljana

Le stvarno delo nam bo koristilo

Kot podeželski obrtnik lahko tudi jaz napišem par besed glede tega, kako jaz gledam na borbo glede zbornic. Pristaši ločenih zbornic nam kakor poslanci ob volitvah obljublajo, kaj bo za nas vse naredila ločena zbornica. Obljube so pa obljube, delo je pa delo. Obljubljeni je pa lahko, delati je pa težko. Sicer pa poglejmo. Ločena zbornica v Beogradu obstoji kot pravijo, že par desetletij, pa vendar nikjer ne vidimo, da bi kaj posebnega za obrtništvo naredila. Obrtništvo tam doli ima ravno take, ali pa še večje težave kot mi. In vendar je ta ločena zbornica obsegala in še obsega več kot pol države, pa na viru je, vsak dan lahko direktno na kljuko pri vsakem ministrstvu pritisne. Zato pa pravim, da nas ločene zbornice ne bodo rešile. Pri tem pa je še nekaj drugega pomisliti. Res je namreč eno, da nas bo ločena zbornica samo veliko več stala, mi bomo več doklad plačevali. Ali je pa prav, da bi mi zahtevali, da nam država da zbornico, ki nam bo le večje doklade naložila, a na drugi strani pa zahtevamo, da se nam davki in doklade znižajo, kdo nam bo potem verjel. Če smo, potem moramo biti za znižanje na celi črti, ker nam bo država lahko rekla, če si sami delate večje stroške, vam jih bom pa še jaz. Mi že sedaj težko prenašamo razne težave. Zato pa delajmo roko v roki za našo skupno zbornico, tega mojega mišljenja so moji tovariši v naši zadrugi, pa tudi večina podeželstva sploh in mesta ne bodo tukaj odločevala.

Nikolaj Hočevar l. r.
kolarski mojster v Žalcu.

Obrtniki!

Važno za Vas je, da veste, da so

Obročne ugodnosti! Cene nizke!

DÜRKOPP šivalni stroji

kakor: FLAŠTEP, CILINDER, LEVOROČNI i. t. d., svetovno priznani najboljši
Zato si pred nakupom oglejte mojo tovarniško zalogo

Ludv. Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6

Večletno
tovarniško jamstvo

Odgovor g. Pičmanu

V članku »Kdo ne more biti več zastopnik malega obrtnika« v št. 42. in 43., je bilo bistveno povedano samo to, kar smo že v svoji številki 40. do 41. pod članom »Da se poznamo« objavili. To se pravi, da ste Vi g. Pičman po obsegu Vašega podjetja industrijec, po značaju in načinu svojega dela ste pa trgovec, ne pa obrtnik, torej Vi ne morete zastopati malega obrtnika. To je dejstvo, zaradi katerega me pač ne morete tožiti, dobro pa vem, da bi me Vi sigurno tožili, če bi le mislili, da bi mi mogli kaj škodovati. Pa se prav nič ne bojim.

Ne gre za to, da smo bili krakovidni in nespametni, ko smo trdili, da industrijec in trgovec ne moreta zastopati obrtnika. To je res in še enkrat rečemo, da res ne morejo zastopati obrtnika. G. Pičman, ki se dela tako svetega, trdičisto neresnico, namreč da smo mi trdili, da uspešno zastopajo obrtniške interese v skupni zbornici tudi industrijeci in trgovci. Ponovimo še enkrat, da govori tukaj g. Pičman neresnico. Kajti v skupni zbornici je neodvisen obrtni odsek in obrtni odsek uspešno zastopa kot popolnoma neodvisen obrtnik v skupni zbornici. In v ta obrtni odsek ne spada g. Pičman, kakor tudi ne spada v obrtniško zastopstvo sploh, ker je po svojem obsegu podjetja in po delu industrijec in trgovec, ne pa obrtnik.

G. Pičman, Vaš »socialni čut«, bom v prihodnji številki pokazal v pravi luči, iz česar se bo videlo, da ste Vi res velik industrijski podjetnik, ki se ne morete živjeti v potrebe malega človeka, ker ste pač že prevelik. Kdor ima 15 delavcev v svojem podjetju nastavljenih, ga smatra celo sam zakon o zaščiti delavcev za industrijca. G. Pičman torej ne more zahtevati zase dvojnega merila, če velja to za vse, velja to tudi za njega. In to priznati bi bilo iskreno in možato, ne pa da sam sebe hvali, kako je iz majhnega in revnega podeželskega sina postal tako velik. To pa sami vemo, g. Pičman, da nobeden ni iz nebes padel na zemljo že bogat in tako kot Vi se lahko izgovarja vsak industrijec. O tem, da bi mi radi, da postane kdo reven, Vi neiskreno govorite, mi smo že zadnječ poudarjali, da se držimo načela, da je kriza zato tukaj, ker imajo eni preveč, drugi pa premalo. Bat'a je bil tudi sin malega človeka, in sicer čevljarja ter se je tudi hvalil kako dober socialni čut da ima in koliko koristi daje malemu človeku, a da je čevljarški stan potem uničil, ga pač ni zanimalo. Da pa ne bo g. Pičman rekel, da ga primerjamo z veleindustrijcem Bat'o, mu moramo povedati, da v Sloveniji razen trel veleindustrij, sploh veleindustrije nimamo, ampak večinoma industrijce, ki imajo po 30, 40 ali 50 delavcev. In pri nas se naše obrtništvo bori ravno proti temu, da ne bi te industrije postale še večje in da ne bi malemu obrtniku vzelo še tisto malo dela, ki ga danes revež ima.

Ako se torej obrtnik bori proti industrijcu, potem se mora boriti tudi proti Vam g. Pičman, ker ste po zakonu trikrat prekorajčili število nastavljenec, ki jih smatra zakon dovolj za to, da Vam da naslov industrijskega podjetja. Evo dokaza! Vi imate v svojem podjetju nastavljenih 8 vajencev. Borba obrtništva gre prav za tem, da se zabrani preveliko število vajencev v enem podjetju, kajti s tem se ustvarja preveč obrtniškega naraščanja, ki ne more dobiti potem zaposlitve. Na ta način se pa ravno podpira šušmarstvo, ki že danes pri nas gre prav v klasje. Ako stojijo torej obrtniki na stališču, da velika podjetja sploh ne smejo zaposlovati vajencev, vsak obrtnik pa da bi imel največ dva do tri vajence, potem ni tukaj govora, da smo proti socialnemu čutu, ampak da smo za zdravo gospodarsko politiko v korist našega obrtništva res v dejanju in ne samo na jeziku. Vi g. Pičman nočete biti industrijec, toda po zakonu ste čisto pravi in-

dustrijec in samo na videz obrtnik. Pozivati se na obrtni list v tej stvari je presmeto slabo, kajti vsaka tovarna Vam bo tudi lahko pokazala obrtni list. In končno g. Pičman Vas javno vprašam, ali je res, da imate v svojem podjetju nastavljenih štiri ključavničarje v službi, četudi nimate obrtnega lista za ključavničarsko stroko. To bi bili Vi lahko omenili g. Radovanu, ki je res pošten, delaven in ugleden podeželski obrtnik in ki je za obrtništvo svojega okrajja res storil več, kakor pa Vi svojo borbo za zbornice.

Mogoče mi bo g. Pičman na to odgovoril, seveda če ne bo previsok in če ne bo rekel, da mu je premalo z mano polemizirati. Mi je prav vse eno. Nisem pisal ravno zaradi njega, ampak zaradi stvari in gre za to, kaj je res in kaj ni res.

Lj. Hočevar.

Časten jubilej

19. m. m. so zborovali v hotelu »Metropol« naši slaščičarji, medičarji, voščinarji in izdelovalci kandidatov pod agilnim zadrudnim načelnikom g. Teodorom Novotnim, da podajo bilanco zadrudnega delovanja. Vselej smo s pozornostjo sledili občinam zborom te zadrudne, saj so nam bili najvernejša slika stanovskega napredka, sožitnega dela in treznih stremiljeh, posebno pozornost pa je vzbudila v nas vseh letošnji občini zbor, ki se je ponašal s častnim jubilejem petnajstletnega agilnega vodstva zadrudne po njenem spoštovanem načelniku g. Novotnem. Petnajst let načelovati zadrudni, delati za njen razmah in napredek v čim boljše zastopstvo interesov svojih članov, za socialni in moralni ter gospodarski povdignost stana, kaj pomeni to, zna ceniti pravilno le tisti, ki je kdaj okusil vse prijetnosti in neprijetnosti, ki so združene z lastnostjo zadrudnega načelnika.

Že pred vojno, ko je vodil zadrudno še blagopokojni g. Oroslav Dolenc, je zavzemala častno mesto v krogu obrtnih zadrud. Je pa že takrat bilo pripisovati zasluge za spretno organizacijo mlademu in inicijativnemu tajniku g. Novotnemu, kar je javno potrdil občni zbor v letu 1925., ko je poveril g. Novotnega s častno, a odgovornostno polno funkcijo zadrudnega načelnika. Odsihob so se že petnajstkrat zbrali naši slaščičarji na svojih občinskih zborih in petnajstič so letos dali javnega izraza toplih simpatij in hvaležnosti svojemu načelniku z novim zaupanjem. Zato je njegov jubilej obenem časten jubilej ugledne zadrudne. Prijetna dolžnost nam je, da tako g. načelniku kot zadrudni k temu pomembnemu jubileju najpriščneje čestitamo.

Uredništvo.

Borze

Ljubljana, Amsterdam 2312.35 — 2323.71, Berlin 1362.36—1373.16, Bruselj 799.96 do 803.90, Curih 1108.35—1113.85, London 188.64—190.24, Newyork ček 5720.75 do 5749.01, Pariz 225.85—226.97, Praga 170.34 do 171.20, Trst 293.79—296.19.

Ivan Rebek, Celje.

Načrt, kako si zamišljam
produktivno združenstvo
(Konec)

Seje odseka bi imel vsak odsek zase, vsak s svojim predsednikom. Skupne seje obeh odsekov bi se pa vršile skupno, kadar eden ali drugi odsek to predlaga. Skupnim sejam bi predsedoval predsednik načelstva zadrudne, ki bi pa bil lahko tudi načelnik enega ali drugega odseka. Na ta način konstruiranemu načelstvu bi vsekako bilo zanimljivo tudi trgovstvo, ker zadrudna bi se nikakor ne pečala z malo prodajo, ampak bi se vsi proizvodnje oddajalo le trgovcem, kmetijskim zadrudam in pa družbam. Tudi z ozirom na to, da bi zadrudna prišla kolikor le mogoče do lastnega kapitala za obratovanje, bi se morali vzeti za zadrudne člane tudi trgovci, toda v skupnem načelstvu bi morali imeti obrtniki večino, ker bi gotovo bilo tudi veliko več zadrudnih članov obrtnikov.

Deležev bi moral vsak imeti poljubno število, toda jamstvo na deleže in volilno pravico bi vezalo največ 5 deležev, zato bi se pa nadaljnji deleži, kolikor jih je več nego pet obrestovali z 1 odst. višje nego deleži, ki jih veže jamstvo, sicer so pa ravnotako po dohodlih društvena imovina. Tukaj bi bila dana prilika imovitim slojem pokazati naklonjenost do obrtništva, osobito bi se apeliralo na tiste, ki so si oni ali pa njihovi očetje ravno z rokodelstvom pridobili lepo premoženje, da tako svojim stanovskim tovarišem pomagajo do obstoja in razmaha, svojim sodrugom, da preživijo sebe in svojo mnogokrat številno družino. Z ozirom na narodni položaj bi moral to akcijo vsak podpisati, komur je le mogoče in kdor se čuti zvestega državljanu Jugoslavije. Kdor opazuje dogodke, ki se okoli nas dogajajo, mora videti, kako se našemu izvozu dela zaprejo in otežkoča že itak težak naš gospodarski položaj. Vsek, ki bi podkrepil s svojim kapitalom pripomoget k zboljšanju naše trgovske bilance, bi za domače ljudi obenem skrbel za njih zaslužek in brezposelnost bi pri nas sčasoma izginila. Vsak dan čitamo v dnevnih in strokovnih časopisih, da je treba kmeti rešiti dolgove, kar je pravilno in prav, kajti če človek dela leto in dan priden in varčen, poleg tega pa vedno v večjih dolgovih, tako životačenje se mora vsekako preokreniti. Toda kar se bo v tem oziru ukrenilo, bo šlo na račun drugih stanov. Obrtništvo pa danes tega še ne zahteva, dasi bi bilo tudi upravičeno. Obrtništvo pa tem potom apelira na državno in banovinsko oblast, kakor tudi na vse druge javne korporacije, da ne odklonijo svoje pomoči, katero obrtništvo upravičeno pričakuje, nadejajoč se skupnega narodnega gospodarskega uspeha.

Pregovor pravi, da nobeno drevo ne pade s prvim mahom. Tudi ta, moj tu podani načrt bo težko roditi že zaželeni sad, toda upravičeno se nadejam, da bo spretnejše pero v strokovnem, zadrudnem in finančnem pogledu premostrilo tu podano moje naziranje, ga izboljšalo, ter dovedlo do izvršitve. Vsekakor pa ho za izvršitev tega načrta bolj dovezeto podeželsko obrtništvo, kakor pa obrtništvo po mestih, kar naj bi se urvaževalo. Posebno ho sčasoma začelo obrtništvo samo misliti na to, da bi ne bila ta sicer mala a lepa podjetja tako razkosana. Gospodarska struktura takega zadrudnega dela bo pokazala, da bi bilo mnogo boljše, če se obrtniki ene stroke v kakem večjem kraju tudi na ta način organizirajo, da imajo delavnice precej blizu skupaj. S tem bi imelo obrtništvo ugodnejši položaj, bodisi da drug drugemu pomagajo pri delu, če je nujna potreba tudi v materialu in končno bi bili dovozni kakor tudi odvozni stroški za vsako blago mnogo manjši, kar lahko izdatno vpliva na zaslužek.

Končno pa mislim tu podani načrt produktivne organizacije za še ne izčrpan. Še je mnogo stvari, ki bi se morale upoštevati pri izvrševanju takega dela, a seveda največ bo podala lastna skušnja, kakor pri vsakem novem pokretu, ki se pokaže kot koristen in izvedljiv.

Kaj je novega?

Izjava Nj. Veličanstva o štednji. Na dan praznika štednje 28. oktobra je Nj. Vel. kralj Aleksander izjavil: »Varčevanje je podlaga sreče za vsako družino, pa tudi države in njene gospodarske svobode in samostojnosti.«

Vlada demisionirala. Jugoslovenska vlada je podala ostavko. To ostavko spravljajo merodajni krogi v zvezi z dejstvom, da je treba vlado z ozirom na priznano novo stranko JKKD izpremeniti tako, da bo tudi zastopstvo stranke v vladi.

Zakaj so slovenski obrtniki za skupne zbornice. »Jugoslovenski Lloyd« je prinesel pod gornjim naslovom krepko in jedrnatno izčrpano poročilo predsednika Obrtnega društva g. I. Rebeka kot odgovor na članek, ki je sledil pred tem in je imel namen napačno informirati jugoslovensko gospodarsko javnost.

Združene države bodo priznale Sovjetsko Rusijo. V ameriških diplomatskih krogih splošno prevladuje mnenje, da bodo Združene države ameriške priznale Sovjetsko Rusijo. Vzpodbudo za to je dal demokratski kandidat za predsednika Franklin Roosevelt, ki je naglasil, da ni pomislekov za uresničevanje te namere.

Svetovna gospodarska konferenca. Po tem, če bo zmagal pri ameriških volitvah ali Hoover ali Roosevelt, že zdaj napovedujejo, da se bo vršila svetovna gospodarska konferenca v februarju ali marcu prihodnjega leta.

Zgradba OUZD v Beogradu. V Beogradu so idovršili zidanje stavbe Okrožnega urada za zavarovanje delavcev. Stavbni stroški so znašali nad 20.000.000 Din.

Znižanje delovnega časa? Glavna delavska zveza v Beogradu pripravlja velike shode po celi državi, da se doseže znižanje delovnega časa na korist brezposelnih. Shodi se vršijo in so povsod dobro obiskani. Istočasno se je porodil ta pokret tudi v Španiji. Upravni svet mednarodnega urada za delo je razpravljalo o interpelacijah in začel diskusijo o predlogu za znižanje delovnega časa.

Izpremembe v članstvu Zbornice za TOI v Ljubljani. Minister trgovine in industrije je imenoval za člana v industrijskem odseku ljubljanske zbornice TOI g. inž. Oskarja Dračarja, tovarnarja v Mariboru; za njegovega namestnika pa g. inž. Antona Klimarja, člana uprave Trboveljske premožokopne družbe v Ljubljani.

Obveza plačanja banovinskega kuluka. Davčna uprava za mesto Ljubljana razglasa: Vsi zavezanci, ki so bili dosedaj brezuspešno opominjani, da plačajo banovinski kuluk, ki jim je predpisan za leti 1930 in 1931, se pozivljejo, da v izogib nadaljnjih izvršnih stroškov plačajo takoj na banovinskem kuluku za omenjeni leti predpisane zneske, ker bi se sicer v najkrajšem času vršil rubež njih premoženja.

Spremembe potniške tarife na naših železnicah. Železniški minister inž. Radivojevič je izjavil novinarjem, da se vprašanje nove potniške tarife na železnicah že proučuje in da se bodo na podlagi tega izvršile nekatere olajšave in spremembe.

Končan bojkot v Indiji. Indijski nacionalisti so sklenili, da prenehajo z bojkotiranjem angleškega tekstilnega blaga.

Izdelovanje umetnega kavčuka. V Rusiji bodo v več tovarnah v kratkem pričeli izdelovati umeten kavčuk. Sintetičen kavčuk se izdeluje iz alkohola po metodi ruskega učenjaka Lebedeva.

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Iz organizacij

Zadruga mizarjev v Ljubljani naznana, da se vrši pomočniška preizkušnja dne 26. t. m. Prošnje za pripustitev k preizkušnji je nasloviti takoj na združnega načelnika g. Ferdo Primožiča, Ljubljana, Trnovski pristan 4, kjer je dobiti tudi vsa podrobna pojasnila.

ZAKLJUČEK DAMSKO PRIKROJEVALNEGA TEČAJA V ORMOŽU.

Dne 23. oktobra smo zaključili pettedenski krojni tečaj za šivilje, ki ga je priredila na prošnjo obrtne zadruge oblačilnih strok v Ormožu kr. banska uprava. Tečaj, ki je zelo lepo uspel in ga je posečalo 18 šivilj in 1 krojač, je vodil strokovni učitelj g. A. Knafelj. Zaključek tečaja je pokazal, kakšnega pomena je prirejanje tečajev na deželi za podeželsko obrtništvo. G. načelnik se je ob pozdravu na udeležence zahvalil kr. banski upravi in g. učitelju Knafelju, kakor tudi kletarskemu društvu, ki je v svoji velikii uvidevnosti stavilo brezplačno na razpolago učne prostore. Prijetno je odjeknil tudi govor g. strokovnega učitelja, ki je omenjal današnji težavni položaj obrtništva in važnost tečajev za povzdigo strokovnega znanja. Želimo še več podrobnih tečajev, prirediteljem in vsem, ki so omogočili ta tečaj pa veljaj naša prisrčna hvala!

Obrtniško zborovanje v Brežicah

V dvorani Narodnega doma v Brežicah se vrši dne 20. novembra t. l. ob pol 10. uri obrtniško zborovanje za celo spodnje Zasavje. Zborovanje ima predvsem protišušmarski značaj, po možnosti pa bomo razpravljali tudi o drugih važnih stanovskih vprašanjih.

Tovariši-obrtniki! vabimo Vas vse in vsakega!

Odločba

Davek na luksuz od čevljev. Finančno ministrstvo je z razpisom z dne 4. oktobra 1932, št. 77.704, na vprašanje, ali je za čevlje, izdelane iz navadnega usnja, opremljene z manjšimi ali večjimi našivi iz lakatega usnja, pobirati luksuzni davek, odločilo, da taki čevlji podlegajo plačilu luksuznega davka.

NOVE ZBORNICE TAKSE OB PRILIKI PRIJAVE OBRTA IN PROŠNJE ZA OBRTNO DOVOLJENJE.

Kr. banska uprava je predpisala z odlokom z dne 19. oktobra 1932, VIII. No. 5365 nove zbornice takse. Opozorjena so obrtniška združenja, da ob priliki sprejemanja prošnji za zbornično izjavo v smislu § 95, odstavek 5 obrtnega zakona pozovejo stranke, da prošnji razen običajnih dokumentov prilože kolek za 5 Din za vlogo, dalje kolek za 20 Din za rešitev in pa zbornično pristojbino za prijave s sedežem obrta v mestu 100 Din, v ostalih krajih pa 50 Din. Te pristojbine v skupnem znesku 75 Din in 125 Din se pošljejo lahko v denarju (bankovcih) ali v kolkih, ali v denarju in kolkih. Obenem naj združenja poberejo tudi svojo vpisnino (inkorporacijsko pristojbino) ter izstavijo prosilcu potrdilo, da ga priloži k prošnji na zbornico, odnosno pozneje k prijavi ali prošnji na obrtno oblastvo.

Obrtništvo in kmetski moratorij

V zadnjem času se je po vseh časopisih čitalo, da je bil v narodni skupščini kmetski moratorij do 20. decembra 1932 podaljšan. Vse obrtništvo je že stremelo za tem, da se odprejo vrata, da bi se lahko prisilno izterjalo tistega, ki je pred več leti naročil razna dela pri obrtniku in zaradi raznih razlogov še danes ni plačal. Ker so s tem moratorijem mišljeni vsi kmetski, ne samo tisti, ki so prezadolženi, temveč tudi tisti, ki še razpolagajo dandanes z gotovino ter se izgovarjajo, da je moratorij, obrtnik pa počakaj, da neha moratorij, če boš doživel, in me tedaj lahko izterjaš, prej pa ne plačam, saj ti bom 6 odst. obresti povnil.

Tesarska stroka po deželi je s tem kmetskimi moratorijem najbolj prizadeta, ker je v zadnjih treh letih investirala večje vsote za zgradbo raznih kmetskih poslopj, pogorišče itd. in zaradi padanja cen poljedelskih pridelkov popustila prisilno izterjatev z dobrim mnenjem, da bo posestnik uvidel in poravnal tesarskemu mojstru račun in vse zaradi tega zavlačevanja plače narasle obrestne stroške od naročenega dela.

Običajno je, da so tesarski mojstri, kakor vsi drugi obrtniki, ob priliki prevzetja kakšnega dela, primorani si pri raznih trgovcih naročiti potreben material, ki je takoj ali pa po treh mesecih plačljiv. Ker pa se malo obrtnikov nahaja, ki imajo dovolj gotovine, si je tesarski mojster v obrtni banki ali kakšnem drugem denarnem zavodu izposodil denar, za katerega mora vnaprej plačevati visoke obresti za plačo naročenega gradiva, katero je rabil za prevzeto gradbo. Tudi svoje delavce je vsako soboto moral redno plačati in za ves izposojeni denar pa plačuje podjetnik 10 do 15 odst. obresti še dandanes pri raznih denarnih zavodih.

Ker pa je kmetski moratorij zaprl vrata prisilne izterjave še odprtih računov ter je obrtnik pri vseh kmetskih slojih ostal na suhi veji — kaj hočeš, za enkrat ne dobiš svojega krvavo zasluženega in investiranege kapitala nazaj, obresti se ti bodo s 6 odst. površile, kadar bo moratorij prenehal — zdaj pa plačaj svoje obveznosti, kakor

jih moraš, če ravno izgubiš svojo existenco in dom, samo, da si jaz svoje novo urejeno poslopje obdržim.

Kmetom, ki so se po lastni krivdi zadolžili se pa z moratorijem tudi ne bo pomagalo in takšnim kmetom, ki še danes posedujejo gotovino pa ni potreba moratorija, ti naj plačajo in oddajo denar v promet, ne pa ga skrivajo.

Glavni vzrok te krize je previsoka obrestna mera, ker obrtnik ne prenese več nego 6 odst. letno obrestovanje svojih dolgov, da več niti ne zasluži.

Kmet, če ravno je prezadolžen ima svoj kruh ob zimskih časih, obrtnik in obrtniški delavec pa še tega nima, ker je poleti le toliko zaslužil, da je komaj sebe in svojo družino preživel in pozimi pa ni dela in ne kruha.

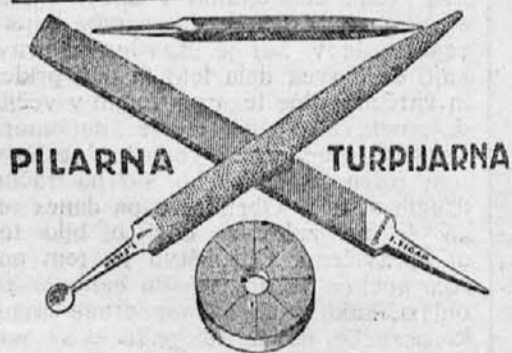
Obrtništvo priznava, da se kmetske mu stani slabo godi, zaradi tega, ker njegovi pridelki ne prinesejo toliko dohodkov kolikor se od kmetja zahteva. Iz teh razlogov so zastopniki kmeta od države zahtevali zaščito.

Vsem obrtnim zadrugam v vednost!

Kakor smo izvedeli, je izšel od banske uprave odlok glede nastavljanja učiteljstva na obrtnih nadaljevalnih šolah, ter se po odloku banske uprave št. VIII, 5563-1 smejo nameščati na obrtne šole samo tisti učitelji, ki so klasificirani, t. j. oni, ki so imeli razne tečaje. Posebno pa velja to za one učitelje za strokovno risanje. Šele potem, ako ni v kakem kraju klasificirane moči, se lahko nastavi učitelj brez posebne klasifikacije. — Obrtništvo ta odlok banske uprave z veseljem pozdravlja. — Moramo pa pripomniti, da se še v nekaterih krajih tega odloka ne drže ter se priporoča obrtnim zadrugam, da se za to stvar interesirajo, da pridejo na mesta na obrtnih šolah klasificirani učitelji, ker je to v interesu nas vseh.

IZŠEL JE

Obrtniški koledar za leto 1932 in stane 10 Din

IVAN FIGAR

LJUBLJANA

Gospodarska cesta
Vošnjakova ulica 6
v bližini restavracije „Novi svet“

Zaloga,

izdelovanje in popravilo vsakovrstnih pil (turpija) in raspel. Delo se izvršuje strokovno po najnižjih cenah.

Pri večjem naročilu primeren popust.

Plačam enostransko tovarnino.

Pozor
gg. trgovci
in obrtniki!

Pločevinaste predmete
dobite najceneje
pri

Karol
Hribernik

kovinostiskarstvo
Ljubljana VII
Žibertova ulica št. 27.

Izdelujem
vsa v stroko spadajoča
dela po naročilu in načrtu
in se priporočam.
Delo solidno!

Razno

Cesarske dragocenosti naprodaj. — Čangkajšek namerava prodati iz bivše cesarske palače v Pekingu del cesarskih dragocenosti, ki predstavljajo vrednost 350 milijonov dolarjev.

Vseevropska stranka. Povodom zasedanja vseevropskega kongresa v Baslu, je grof Coudenhove-Kalergi izdal manifest za opozovanje vseevropske stranke, ki naj bi bila močna fronta proti vsem strankam, ki nas tirajo in zapletajo bodisi v državljanske vojne ali vojne med pasomeznimi državami.

Komercializacija mariborskih mestnih gospodarskih podjetij. Mariborska občina je ustanovila posebno institucijo pod naslovom Mariborska mestna podjetja. Ta institucija prevzame s 1. I. 1933 vsa mestna gospodarska podjetja.

Največja sovjetska električna centrala. Te dni je bila slovesno otvorjena v Dnjepostroju največja sovjetska električna centrala, ki ima 450.000 konjskih sil.

OBRTNA BANKA V LJUBLJANI

CENTRALA: KONGRESNI TRG 4 PODRUŽNICA: LJUTOMER

Telefon št. 2508

Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 12.051

Telefon št. 2508

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodnejše, vezane vloge po dogovoru primerno višje